

ALAKREFORM TÁBOR RUBINT RÉKÁVAL KUBÁBAN 2024.

TÁJÉKOZTATÓ PRAKTIKUS TANÁCSOK

KUBA STORY

Amikor 1999-ben Wim Wenders filmje, a Buena Vista Social Club megjelent a mozikban az akkor már zajos népszerűségnek örvendő, azonos című album idős, fantasztikus kubai zenészeinek és Kuba addig rejtett zenei életének történetéről, a világ egy emberként szeretett bele a kubai dallamokba, s ezzel együtt Kuba lenyűgöző világába. Az életszeretet, kedvesség és bölcsesség, ami a zenészekből és zenéjükből áradt a filmben, átragadt a nézőkre, akik bakancslistájuk első helyére helyezték a karibi szigetországot. S átragad azokra az utazókra is, akik Kubában járván érzik, s értik annak belső szépségeit is, mindazt, ami a megkopott pompájú kulisszák mögött rejtőzik.

Kuba, az ország, ahol az órák évtizedek előtt megálltak, most újra megtalálta az utat vissza a jelenbe és jövőbe. A párás kubai levegő már a változást is magával sodorja, s 1928 óta először, 2016-ban az Egyesült Államok elnöke is látogatását tette földjén. S bár az ország életében új fejezet nyílik, tájai és látnivalói, s a kubai vidék szépsége rezzentelen konzerváltságban őrzi a múlt emlékeit.

A Karibi térség legnagyobb szigete merőben más, mint szomszédai, és sokkal több hófehér homokú strandoknál. Történelme élő legendává tette, a retro hangulat keveredik itt a déli szenvedéllyel, a letűnt koloniál idők rusztikus bájával és az ősi indián gyökerek hagyományaival. Mindezekhez egy páratlan földrajzi adottságú és szépségű sziget szolgál színtérül, amely az elmúlt években tett turisztikai fejlesztéseknek köszönhetően kényelmes és modern szállodákkal és kitűnő szolgáltatásokkal ideális úti cél. Az utazásra ajánlott időszak: decembertől májusig. Az esős nyár májustól októberig, a száraz tél novembertől áprilisig tart. Nyáron nagyon nagy a forróság, júniustól novemberig a hurrikán-időszak miatt nem javasolt az utazás.

Az Antillák gyöngyszemének nevezett szigetre látogatókat páratlan élmények várják: a történelmi látnivalók mellett gyönyörű fehér homokos tengerpartok, a salsa táncra hívogató ritmusa, a világ legjobb szivarjai, a már jelképnek számító automatuzsálemek, az utcai zenészek, a helyiek életöröme és vendégszeretete senkit nem hagy érintetlenül. Havannában érdemes felkeresni Hemingway kedvenc törzshelyeit: a La Bodeguita del Medio bárt, ahol a mojito koktél a mai napig ugyanazon recept alapján készül, mint amit egykor a világhírű amerikai író is iszogatótt. A másik, ma már ikonikus hely a La Floridita bár, ahonnan a Daiquiri koktél indult világhódító útjára. Mindezek részei Havanna történelmének, a városnak, ahol mintha megállt volna az idő.

AZ AKTUÁLIS BEUTAZÁSI TANÁCSOKRÓL, VALAMINT NAPRAKÉSZ INFORMÁCIÓKRÓL A KONZULI SZOLGÁLAT OLDALA NYÚJT

TÁJÉKOZTATÁST:

<https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/kuba>

Változás a Kubában járt és az Amerikai Egyesült Államokba utazást tervező magyar állampolgároknak!

Az Amerikai Egyesült Államok 2021. január 12-én Kubát terrorizmust támogató országgá nyilvánította. A Vízummentességi Program és a Terroristák Beutazásának Megelőzéséről szóló 2015-ös törvény értelmében azok, akik 2021. január 12. óta beutaztak, illetve tartózkodtak Kubában, nem jogosultak a Vízummentességi Program keretén belül utazni, vagyis ESTA-engedélyt igényelni utazásukhoz. Ezek az követelmények nem gátolják az Egyesült Államokba történő beutazást. Ezek a személyek továbbra is beadhatnak vízumkérelmet a szokásos módon, időpontot egyeztetve az Amerikai Nagykövetséggel. A vízumkérelem beadásánál több hónapos várakozás is előfordulhat a vízuminterjúra, ezért ennek megfelelően szükséges tervezni az utazást.

TÁJÉKOZTATÓ Utazási feltételek a Kubába utazók részére Magyar állampolgárok számára a Magyarországról Kubába történő beutazás jelenleg érvényben lévő feltételei az alábbiak (az információk az aktuális vírushelyzet függvényében változhatnak).

Beutazás: Magyar állampolgároknak a kubai beutazáshoz a visszaérkezést követő, további 6 hónapos érvényességgel rendelkező útlevél, valamint érvényes, papír alapú (nem elektronikus) turistakártya szükséges, melynek beszerzéséhez irodánk segítséget nyújt felár ellenében. A turistakártyát nem szabad összehajtani, meggyűrni! Belépéskor a perforáció mentén a kártya első felét letépi és elveszik. A kártya második, lepecsételt felét meg kell őrizni a hazautazásig! Az országból történő kilépés egyik feltétele a kártya bemutatása a repülőtéren!

A CSAK MAGYAR ÁLLAMPOLGÁROKNAK vízumként szolgáló szigorú sorszámozással ellátott turistakártyát legkésőbb egy hónappal az indulás előtt szükséges igényelni, az utazási szolgáltatások megrendelésével egy időben (ebben a Zseppelin segítséget nyújt utasainak). Kérjük elegendő időt hagyni arra, hogy a kézzel kitöltött papír alapú kártya vissza is érkezzon Önökhöz még az utazás előtt ezért javasolt az utazási szolgáltatást mielőbb megrendelni! Kuba budapesti nagykövetségének tájékoztatása szerint mindazon utazóknak, akik az Egyesült Államokból, vagy az USA érintésével érkeznek a szigetországba, a turista célú belépésre jogosító ún. turistakártyát (tarjeta turística) az USA-ban működő utazási irodákban vagy a légitársaságnál kell beszerezniük! FONTOS: Ennek értelmében a budapesti kubai nagykövetség a továbbiakban már nem állít ki turistakártyát azoknak a magyar állampolgároknak, akik az Egyesült Államokból szándékoznak Kubába beutazni.

AZ ELUTAZÁS ELŐTT:

2023. január 23-tól a kubai beutazás feltételei az alábbiak:

- nem kötelező bemutatni sem a teljes védettséget (oltottságot) igazoló dokumentációt, sem 72 óránál nem régebbi hivatalosan elvégzett negatív PCR teszteredményt;

- **kötelező regisztrálni elutazás előtt a D'Viajero hivatalos oldalon** online regisztráció: az indulás előtt 48 órával online utazási kérelem (D'Viajeros) kitöltése szükséges minden utazónak, mely elérhető az alábbi linken: <https://dviajeros.mitrans.gob.cu/inicio>

A formanyomtatvány kitöltése után az oldal egy QR-kódot generál, amelyet a turistáknak érkezéskor be kell mutatniuk az egészségügyi és a bevándorlási tisztviselőknek. A QR kódot javasoljuk kinyomtatva is magukkal vinni, mert kérhetik ebben a formában! Ez a kód lehetővé teszi a látogató számára, hogy a célállomás különböző szolgáltatásokhoz gyorsított módon/eljárásban hozzáférjen.

Az ország területén működő légitársaságoknak ezt a formanyomtatványt a légi utasfelvételkor nyomtatott formában, a repülőgépre való felszállás előtt kell kérniük az utazás megkezdése előtt. Családi utazások esetén minden családtagra vonatkozóan ki kell tölteni egy űrlapot. A kiskorúak és fogyatékkal élő személyek törvényes képviselője felelős a nyomtatványok kitöltéséért. A weboldal spanyol, angol, francia, francia, orosz, olasz és német nyelven érhető el.

- Az aktuális beutazási feltételekről az alábbi oldalon található további információ:

<https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/kuba>

- Egyes légitársaságok további feltételekhez, például az indulást megelőző 24-72 órán belüli PCR vagy antigén teszthez, ezen felül sebészeti vagy FFP2-es maszk viseléséhez köthetik az utazást. Az egyes légitársaságok szabályairól munkatársaink, illetve a légitársaságok nyújtanak bővebb tájékoztatást.

- A repülőtéren az utasokat ritka esetben hőmérésnek vethetik alá. Amennyiben koronavírusra utaló tüneteket észlelnek, a légitársaságok megtagadhatják a beszállást.

- Az utazóknak érvényes nemzetközi utasbiztosítással (BBP biztosítás) kell rendelkezniük, melynek Kubára is érvényesnek kell lennie, valamint fedezetet kell, hogy nyújtson a COVID-19 megbetegedés esetén karanténra és a kórházi költségekre és egészségügyi ellátásra is. Utazásához minden esetben javasoljuk az útlemondási és a legmagasabb kategóriájú BBP biztosítás megkötését. A bankkártyás biztosítással rendelkezők tájékozódjanak bankjuknál a területi hatályról és a járványra vonatkozó szolgáltatásokról még az utazás előtt.

- Amit az utasnak vinni érdemes Kubába: kézfertőtlenítő, maszk, kesztyű, egyéb piperecikkek. Az országban nincs drogéria, a kisebb szállodai boltokban kevés vagy nincs választék háztartási boltokra jellemző árukínálatból.

BIZTONSÁG, EGÉZSSÉGÜGY ÉS FIZETÉS:

Nem működnek az ún. elektronikus kártyák (pl. Visa electron). Kizárólag a klasszikus, dombornyomott, Mastercard típusú kártyák működnek Kubában. Ezeket a kártyákat készpénzfelvételre lehet használni – az ezzel való fizetés nem jellemző, vagy csak a hoteleken belül -. Ilyenkor a számlát USD-ben terhelik meg.

Készpénzfelvétel lehet megérkezéskor a repülőtéren az ún CADECA-ban, illetve hasonló CADECA található Havanna óvárosában több helyen, de a szállodákban is. Pénzt váltani is itt lehet illetve a szállodák recepcióján.

A biztonság kedvéért mindig jó ha hoznak az utasok készpénzt (kisebb címletekben!) is magukkal, ne függjenek csak a kártyájuktól a kiadások, italok, szuvenírek...stb. vásárlások esetén. Ajánlott EUR-t vagy USD-t hozni készpénzben kisebb címletekben

Biztosítási eseménynél (betegség pl.) a szálloda recepcióján jelezni kell az esetet. A szálloda kihívja az orvost ha szükséges. Az orvos helyben ellátja a beteget, felírja a receptet az esetleges gyógyszerekre, a számlát pedig ott helyben ki kell fizessék. Az orvosi ellátásról kapnak számlát és azzal hazaérkezve tudnak a biztosítóhoz folyamodni. Olyan nincs Kubában, hogy a Biztosító közvetlenül fedez mindent!!! Ha nem sürgős az eset, akkor Havannában és Varadero-n is van nemzetközi klinika ahova be lehet sétálni, de az ellátás módszere ugyanaz. Ha a kártya nem működik, akkor pedig jó ha van készpénz.

Kubában nincs előírt védőoltás egyéb trópusi betegségektől is szinte mentes az ország. Tehát ilyen hogy malária vagy egyebek nincsenek. Hasmenés elő szokott fordulni a 3. vagy 4. napon, mert viszont más az ételek flórája. Sokan vannak akik erre érzékenyek és nagyjából ennyi idő telik el mire a szervezet reagál a megváltozott környezetre. Igazi gyomorbántalmas tünetek formájában, de nem feltétlen azért mert hogy rosszat ettek. Ezt megelőzni védőital fogyasztásával lehet, erre a legjobb a rum. Aki minden étkezés előtt lelkiismerettel megissza a felest és utána le is öblíti nagyon kevés eséllyel betegszik meg. Általában a bulizós fiú bandáink szinte sosem történik meg, a hölgyek körében viszont előfordul, utólag mindig kiderül, hogy csak egy két korty bort vagy sört ittak. Az nem elég! Itt végig rummal jó ha fertőtlenítenek. Nem arab ország vagy Egyiptom, tehát annyira nem súlyos a helyzet, nyugodtan lehet csapvízzel fogat mosni, egyszerűen itt más a flóra. „Idegenvezetőként nekem 3 évig tartott hozzászokni, azóta viszont semmi bajom. Ezt persze majd elmondjuk megérkezéskor.”

A COVID-19 JÁRVÁNY IDŐSZAKÁRA VONATKOZÓ UTAZÁSI TANÁCSOK:

- 2022. április 06-tól nem kell negatív PCR tesztet és oltási igazolványt bemutatni az országba történő belépéskor.
- kötelező regisztrálni elutazás előtt a D'Viajero hivatalos oldalon Online regisztráció: az indulás előtt három nappal online utazási kérelem (D'Viajeros) kitöltése szükséges minden utazónak, mely elérhető az alábbi linken (Zseppelin Utazási Iroda segítségével nyújt az ügyintézésben): <https://dviajeros.mitrans.gob.cu/inicio> . A formanyomtatvány kitöltése után az oldal egy QR-kódot generál, amelyet a turistáknak érkezéskor be kell mutatniuk az egészségügyi és a bevándorlási tisztviselőknek. A QR kódot javasoljuk kinyomtatva is magukkal vinni, mert kérhetik ebben a formában!
- Az aktuális beutazási feltételekről az alábbi oldalakon található további információ:
<https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/kuba>
<https://www.cubatravelnetwork.com/coronavirus>
- Egyes légitársaságok további feltételekhez, például az indulást megelőző 24-72 órán belüli PCR vagy antigén teszthez, ezen felül sebészeti vagy FFP2-es maszk viseléséhez köthetik az utazást. Az egyes légitársaságok szabályairól munkatársaink, illetve a légitársaságok nyújtanak bővebb tájékoztatást.
- Az utazóknak érvényes nemzetközi utasbiztosítással (BBP biztosítás) kell rendelkezniük, melynek Kubára is érvényesnek kell lennie (Zseppelin Utazási Iroda köti meg az utazáson résztvevőknek), valamint fedezetet kell, hogy nyújtson a COVID-19 megbetegedés esetén karanténra és a kórházi költségekre és egészségügyi ellátásra is. Utazásához minden esetben javasoljuk az útlemondási és a legmagasabb kategóriájú BBP biztosítás megkötését. A bankkártyás biztosítással rendelkezők tájékozódjanak bankjuknál a területi hatályról és a járványra vonatkozó szolgáltatásokról még az utazás előtt. Kubába érkezéskor:
- A szálláshelyre érkezést követően az utazókat tájékoztatják az egészségügyi előírásokról, melyeket be kell tartani, valamint hőmérsékletmérést, kéz-, cipő- és poggyászfertőtlenítést is végeznek. Minden hotelben rendelkezésre áll orvos, nővér és egy egészségügyi ellenőr, aki a higiénias szabályok betartásáért felel.
- A maszk viselése 2022.05.31-től csak az egészségügyi intézményekben, illetve azok számára kötelező, akik COVID-19 fertőzésre utaló tünetekkel rendelkeznek.
- Az aktuális járványügyi előírások befolyásolhatják a szállodák egyes szolgáltatásainak, létesítményeinek igénybevételét, melyek a járványügyi helyzettől függően előzetes bejelentés nélkül is változhatnak.

2022. április 06-tól nem kell negatív PCR tesztet és oltási igazolványt bemutatni az országba történő belépéskor azonban ritka esetben szűrőpróba szerűn végezhetnek tesztet a repülőtéren megérkezéskor ennek költsége azonban a Kubai államot terheli, nem az utast.

Megjegyzés:

A tartományok között a közlekedés jelenleg lehetséges, de a járványügyi helyzetben beálló esetleges negatív változás következtében korlátozások bevezetése előfordulhat.

A beutazás aktualizált feltételeiről az alábbi oldalon található további információ: <https://cubatravelservices.com/notice-for-travelers-covid-19/>

- Az aktuális járványügyi előírások befolyásolhatják a szállodák egyes szolgáltatásainak, létesítményeinek igénybevételét, melyek a járványügyi helyzettől függően előzetes bejelentés nélkül is változhatnak.
- Amit az utasnak vinni érdemes Kubába: kézfertőtlenítő, maszk, kesztyű, szúnyog riasztó, egyéb piperecikkek. Az országban nincs drogéria, a kisebb szállodai boltokban kevés vagy nincs választék háztartási boltokra jellemző árukínálatból. A hazautazáskor és Budapestre érkezéskor: 2022. március 7-én hatályát veszítette a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. Korm.rendelet, ennél fogva a Magyarországra történő beutazásra vonatkozó korlátozások is megszűntek. <https://konzinfo.mfa.gov.hu/covid-19> A légitársaságok az indulást megelőző 72 óránál nem régebbi negatív COVID19 PCR teszthez és további szabályokhoz köthetik az utazást. A teszt elvégzése az utazó költsége. Amennyiben a visszautazáshoz szükséges a PCR teszt, úgy a beszerzéséről az utasnak kell Kubában gondoskodnia. A szállodában jeleznie kell előre a teszt igényét és időpontot egyeztetni a teszt elvégzésére. Egy PCR teszt ára Kubában jelenleg kb. 30-70 USD/fő, melyet az utasnak a helyszínen készpénzzel kell kiegyenlítenie. Az ár tájékoztató jellegű, mely változhat. A beutazási szabályok az aktuális járványügyi helyzettől függően előzetes értesítés nélkül változhatnak és légitársaságoként jelentősen eltérhetnek! Utazásuk előtt javasoljuk, hogy vegyék fel a kapcsolatot légitársaságukkal, illetve munkatársunkkal! A beutazásról, a korlátozásokról, valamint a koronavírussal kapcsolatos speciális intézkedésekről további naprakész felvilágosítással a Konzuli Szolgálat és a Kubai Nagykövetség honlapja szolgál, melyek információi folyamatosan frissülnek:
<https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/kuba>
<http://www.embacuba.hu/fooldal> Minden külföldre utazás esetében javasolt a konzuli védelemre történő regisztráció, melyet az alábbi linken tehet meg az utazó:
<https://konzinfo.mfa.gov.hu/minden-utazo-figyelmebe/online-adatlap-konzulivedelemhez>

UTASBESZÁMOLÓK: (közelmúltban történt egyéni utazásokról)

Mindenekelőtt fontos leszögezni, hogy aki Kubába megy, ne számítson seholy luxusra, sem hasonlókra, Kubát nem ilyen szemmel kell nézni. Kuba a kontrasztok országa, akár emberek, helyszínek, ételek stb. szempontjából nézzük.

Kuba gyönyörű természeti adottságokkal rendelkezik ez vitathatatlan, a tengerpartok Vinalesnél, Varaderónál, valójában mindenhol csodások. A Vinalesi völgyek lóháton, a Trinidadi kilátás a toronyból a városból-városba tartó utazások (mindig taxi collectivok-kal mentünk) során látott tájak... mind-mind gyönyörű és egyedi. Havanában a főtéren, Kapitoleum, az erdő csodálatos. Azt hiszem ezek az elsődleges szempontok amiért megszületik a döntés a kubai utazás mellett. DE! van Kubának egy árnyoldala is, a havanai óváros utcáin levő szemét, szag, földön ücsörgő emberek nem nyújtanak jó látványt, ha csak azt a részét látná az ember az országból, azt hiszem nem járna oda sok turista. Aki egyébként jár, mert rengeteg különböző származású utazóval találkozunk. Kuba nagy része erre is van ráállva. a turizmusra, már más lehetőségük nem nagyon van. Taxi colectivo: ha egyedül utazunk, akkor ezre utazunk A-ból B-be. Talán a legfontosabb, hogy nem szeretik a peso-t így euroban kell nekik fizetni. Erre mindenképpen tegyetek félre pénzt apróbb címletekben. Amúgy jó buli, érdekes kocsikkal jöttek értünk. Igaz az utazás végére már csak egy olyan autóra vágytam amin van biztonsági öv és ablak lehúzó kar.

Az emberek .... akik az idegenforgalomban dolgoznak, mind nagyon segítőkészek, angolul valamelyest tudnak (különböző mértékben), így egész jól megértettük magunkat velük. Pénzt az utcán (igen, az utcán is lehet, főleg Havannában) még véletlenül se váltson senki!! Ott percenként oda jött valaki, hogy money change ? :D állítólag lehet hogy hamis pénzt adnak. Mi egyszer váltottunk az utcán is egész jó árfolyamon, el is költöttük, senki nem szólt, hogy hamis lenne, de szerintem inkább ne kockáztasson senki. A szállásadók 140-ért váltották, azaz 1euro=140 peso. Használtunk eurot és peso-t is, de a peso jobban megérni, mert az étteremben 120-ban váltják csak. A helyiek minden városban kicsit mások voltak. Havannában nagyon sokan kéregetnek, főleg a fő turista útvonalakon, illetve próbálnak beinvitálni egy-egy étterembe. Ez nem volt kifejezetten idegesítő, el lehet őket egy no gracias-sal hajtani (általában :D) mi nem beszélünk spanyolul (amit egy kicsit meg is bántam, hogy nem gyúrtam rá otthon előtte) szóval a helyiekkel nem nagyon tudtunk kommunikálni. Az éttermekben dolgozók mint beszélnek angolul, így ott nem volt probléma ezzel.

Ételek: A szállásadók mint ajánlottak reggelit, amit Varadero kivételével mindenhol elfogadtunk. Nem ettük magunkat tele, de nem is maradtunk seholy éhesek. Nem nagyon adagok, egy-egy tojás, egy kevés pirítós, kicsi vaj, sok gyümölcs és valamilyen gyümölcsle. Mi előre tudtuk, hogy nem zabálni megyünk Kubába, így nem volt nagy csalódás az ötcsillagos reggeli hiánya. :) Néhány étteremben nagyon nagy választék volt, néhány helyen a csirke, disznó, tenger gyümölcsei közt lehetett választani, mindhárom lehetőség egyfajta ételt rejtett, tehát három ételből lehetett választani. Éhesek itt sem maradtunk, inkább már kicsit elegendő volt a halból, mert a másik kettőt nem igazán tudták finomra készíteni :D. Az első héten sokszor voltam éhes, főként azért mert annyi programunk volt napközben, hogy nem volt lehetőség enni, én pedig erre nagyon érzékeny vagyok :D Ami FONTOS! Mi vittünk itthonról zacskós leveseket, konzerveket, májkrémeket, KENYERET, hátha kell. Hát ... kellett is, mivel NINCS olyan bolt ahova az ember le tud ugrani egy-egy zsemleért vagy kiló kenyérért, ha éhes és nem akar beülni sehova. Számunkra ehhez volt a legnehezebb hozzá szokni. Mindig azon kellett agyalni, hogy a következő étkezést hol ejtsük meg, melyik étteremben. Varadero-ban (az utolsó helyünk) találtunk egy standot ahol kenyér-kalácsot

(nem tudtuk eldönteni melyikre hasonlít jobban az íze) árultak. Férjemmel egyszerre láttuk meg és 10 nap után úgy megörültünk neki, mint kisfiú az első játékautónak. Ez a pillanat többször is beszédtema volt azóta is :D :D ugyan itt találtunk csokis fánkot is.... ez egy boldog nap volt :D :D . Jahh... édesség sehol sem volt. Mivel én enyhén szólva függő vagyok, ezt az első pár napon nehéz volt megszokni, a Vinales-i reggeliben volt valamilyen édes szószos kicsi tésztagolyó féle és palacsinta :D. nah, ennek én nagyon örültem!!! Varadero-n egyébként találtunk egy nagyon jó reggelit is felszolgáló olasz éttermet (Vernissage) ahol olcsóbban tudtunk reggelizni (fejenként 4 euro), mint amennyiért a szállásadó ajánlotta. (fejenként 6 euro)

Italok: Mindenhol lehet koktélt kapni különböző árakon. Helyszín függő. Egy drágább Havannai étteremben 600 peso volt a mojito (kb. 4 euro) Varadero-n a strandon 150 peso (1euro) Egy olcsóbb étteremben ugyancsak Varadero-n, volt hogy megebédeltünk (köret nélkül, mert éppen nem volt nekik semmi, sörrel együtt) 1.100 peso-ért (7 euro), Havannában egy drágábban 9.000 peso (ebben már benn volt 3 mojito és 2 sör, köret) (60 euro)

Árak: ahogy az előbb is írtam, nagyon kontrasztosak még településen belül is, mi azt tapasztaltuk, hogy Varadero volt a legolcsóbb, Havanna a legdrágább, de mindenhol lehet olcsóbb és drágább helyszínt is találni.

Az állami boltokban (nincs belőlük sok) csak kártyával lehet fizetni, dollárban számolják. WC papír: nálam fontos dolog :D nem mindenhol van... volt olyan étterem ahol még lehúzni sem lehetett a wc-t nemhogy papír legyen bekészítve. Mi vittünk itthonról 5 tekercset... hát nagyon hasznos volt. A Varadero-i szállásadónk sem volt túl nagyvonalú a papírral.... szóval tényleg jól jött. Jahh, és CSAJOKNAK fontos! Tampon! Nem lehet sehol hozzájutni, nálam pedig (már miért is ne) két héttel hamarabb, az utazás legelső napján kopogtatott az bizonyos... Még jó hogy vittem két csomaggal.

Zene: mindig szól valahonnan, legalább két különböző helyről. Akár reggel 7, délután 5 vagy hajnal 2 van. Ez adja meg Kuba egyik fő hangulatát szerintem :)

Amit mindenképp pakoljatok be: gyógyszerek. Nekem itthon is van egy komplett mini patikám, így én egy igazán nagy pakkal indultam el (fájdalom/láz/gyulladás csökkentő, széles spektrumú antibiotikum, imodium, orrspray, savlekötő, fertőtlenítő spray, aloe vera spray (leégés után), napolaj, szúnyogriasztó spray (fontos, mert az ottani szúnyogok terjesztik a dengue lázat) Jahh, egy érdekes meglátás... a trinidadi és Varadero-i szúnyogok halkabbak a többinél :D :D

Duty free: nah, hát ez nem kis csalódás volt így az út végére. A kubai duty free-ben vettünk két jó drága rumot amit majd itthon szépen megiszogatunk egy-egy szivar kíséretében.... A Toronto-i reptéren, aki Kubából utazik, újra átküldik a mágneskapun. Ezzel még nem is lett volna semmi gond. VISZONT! A kanadaiak kitalálták, hogy a kubai duty free termékek csomagolása (tudjátok, a műanyag zacskó, aminek le van ragasztva a szája) nem megfelelő színű, ezért ők nem fogadják el vámmentesként, így NEM lehet hozzájuk bevinni semmi ott vásárolt dolgot. Rajtunk kívül 20 embertől vették még el a nem kis értékű alkoholt.... Még a "supervisort" is oda hívtuk, hogy magyarázza már el mi a franc van, de semmi okosat nem tudott mondani. Végül diszkrétan, halkán politikai okokra hivatkoztak.... Szóval gondolom tegnap este nagy buli volt a staff köreiben a mi pénzünkön.... Tanulság, alkoholt CSAK a feladott poggyászban vigyetek haza!!!

Szivar: az utcán NE vegyetek mert hamis és drága is. Mi Vinales-ben elmentünk egy lovas túrára, aminek az egyik állomása egy szivarkészítő helyszín volt, ahol 8 euró/darab áron lehetett hozzájutni a Cohiba-hoz :)

Egy komplett regényt tudnék még írni a részletekről.... Egyébként Kuba egy nagyon különleges ország, különleges tájakkal és emberekkel. Én úgy gondolom nagyon jó utazás volt a miénk. Sok új tapasztalattal jöttünk haza, és nem utolsó sorban, a látottak után sokkal jobban tudom értékelni azt ami kicsiny középeurópai országunkban van, én személy szerint megfogadtam, hogy kevesebbet fogok panaszkodni és többet fogom a dolgok jó oldalát nézni, mert lehetne ez sokkal rosszabb is :)

Amit mindenki mond és klisének hangzik, de nagyon is igaz:

KUBÁT MEGÉLNI KELL, MINDENFÉLE ELVÁRÁSOK ÉS ÍTÉLKEZÉS NÉLKÜL!

A jó hír, hogy a kubai tengerpart minőségében és szépségében nem kell csalódnia. Varadero-ban télen 25-26 fok körüli, prima hőmérséklet van, kivéve, ha jön a hidegfront (frente frio). Ugyancsak 25-26 fokos a tenger, vakítóan fehér, finomporos a homok, játékosak, szelídek a hullámok. A víz türkiz-, avagy kobaltkékje, átlátszósága, kristálytisztasága olyan, mint amit az odautazó előre megálmodott. A víz kellemes fokozatossággal mélyül, a tengerfenék is finom homokos. Nem túl sekély, nem túl mély. Itt a gyakori tengerbe ereszkedésnek olyan hatalmas a csábereje, hogy a szállodai medencéket a vendégek többnyire hanyagolják. A tengerben medúzák vannak itt-ott, de az a fajta egyáltalán nem veszélyes. Sajnos az algák miatt a homokföveny itt-ott már nem olyan hófehér, mint régebben.

Sokak szerint a Varadero-i tengerpart a lényeges szempontok összességét véve jobb, mint a Cancun-i, vagy a dominikai. Sőt a világ egyik legszebb tengerpartja. A teljes Varadero-i partszakasz 20 kilométer hosszú és lényegében végig járható lenne, ha a Hicacos-félsziget keleti végén nem lennének sziklatömegek által egymástól elválasztott privát hotelstrandok. Ez utóbbiak a legmenőbb szállodák strandjai. Az összefüggően több kilométer hosszú partrészen sokat lehet mezítláb andalogni a talpat simogató, nedves homokon. Dagálykor, esténként a part elkeskenyedik. Kókuszpálma csak a Paradisus hotel előtti strandon látható. Mivel Varadero-ban a part nyugatra néz, és a nap visszatükrözi a fényeket, így a naplementék lélegzetelállítóan, már-már giccsesen szépek.

Kiemelést érdemel az, hogy a strandokon elvélve zaklatják zugárusok a pihenő nyaralót. Előfordul persze, hogy egy-egy kubai óvatosan körül tekintve megpróbál valami hamisított árut (jellemzően szivart) rásózni a külföldre. A parton bóklásznak egyenruhás alakok, akik többé-kevésbé ügyelnek a külföldiek biztonságára. Vannak államilag engedélyezett árusok, akik általában banánlevélből készített kalapokat, meg egyéb csecsebecsét kínálnak, egyhangú választékban. A jelentősebb thaiföldi strandokhoz képest itt nincs túl nagy mozgalmasság. Amúgy persze vannak néha szeles napok, picit nekivadult hullámok. De többnyire zavartalanul lehet úszkálni, dagonyázni a vízben. A hosszú partvonalon alig vannak hotelekhez tartozó magánstrandok. Bármelyik strandon letelepedhet zavartalanul a nyaraló.

A Varadero-i hotelek túlnyomó hányadában all inclusive ellátás van. Ez részben amiatt van, hogy kicsi a szállodán kívüli étkezési lehetőségek választéka. Az utcai éttermekben igen nehéz szabad asztalt találni esténként. A kommunista rendszerű Kuba gazdaságában csekélyke magánszektor van és a túlsúlyban lévő állami tulajdon nem képes megoldani a súlyos belföldi ellátási problémákat. Jóllehet a turizmust aranytojást tojó tyúknak tekintik és próbálják óvni a hiánygazdálkodás következményeitől, azért a Varadero-i szállodák ellátási színvonalát rontja az, hogy nehézkes az alapanyagok, alkatrészek beszerzése utánpótlása. A teljesen kubai állami tulajdoni hotelekben ez a színvonal rovására megy, és a vendégek a visszajelzéseikben

panaszkodnak az ételválaszték szürkeségére. A kubai konyha amúgy sem nevezhető kifinomultnak, sokoldalúnak. A legjelentősebb szállodák esetében legalább van a nyugati hotelláncoknak (pl. Hotel Melia International) kisebbségi tulajdona és ezeken a szálláshelyeken képesek biztosítani a szolgáltatásokat, az ellátás luxus színvonalát! Kifejezetten kockázatos vállalkozás szállodafoglalás nélkül, helyben improvizálva szállást keresni Varadero-ban. Az olcsó hotelek, sőt a 4 csillagos szállodák egy része is kellemetlen meglepetéseket okozhatnak (silányabb koszt, műszaki defektek). Havannában lehet pénzt megtakarítani a szálláson, mert ott a turista kevés időt tölt a hotelben, de itt nem.

Varadero-ban nagyon meghatározza a turista közérzetét, hogy milyen a szállodája. A magasabb kategóriájú hotelekben (pl. Hotel Melia International) nagyobb annak az esélye, hogy a személyzet az elvárható odaadással szolgálja a vendégeket. A szállodák többnyire megpróbálják sok-sok animációval, szórakoztató műsorral ellensúlyozni azt, hogy a városban nincs sok programlehetőség. Pedig Varadero nem az igazi Kuba. Itt sokkal nagyobb tisztaság, rendezettség van, mint egy átlagos kubai településen. Gondozott utak, járdák, utolsó évfjártú luxusautók, golf pályák. Viszont nincsenek a helyi lakosság által kultivált éttermek, vegyesboltok.

Csaknem teljesen elkülönítettségben időznek itt a külföldiek. Vannak, akiket ez egyáltalán nem zavar, de vannak, akik hiányolják a helyi emberekkel való keveredés máshol megszokott érzését. Az utóbbi időkben a kubai egypártrendszer picit enyhítette merev szigorát és a Varadero-i hotelekben most már kubai vendégek is lakhatnak. Korábban még a strandokról is elzavarták a kubai állampolgárt. Mivel a kubai embernek a tél túlságosan hűvös, ezért november és március között a kevés tehetős vagy befolyásos kubai a családjával legfeljebb hétvégére vesz ki szobát valamelyik Varadero-i hotelben. Amúgy Varadero-ban a külföldiek között sok a francia ajkú kanadai, a latin-amerikai, a spanyol, az olasz, meg a német. Érdekes módon az oroszok nem szoktak ide domináló mértékben, tán a nagy távolság hátránya miatt. Az USA állampolgárainak a saját törvényeik tiltják Kuba meglátogatását, a szigetország elleni gazdasági embargó miatt.

Az üdülővárosnak nincs igazi kubai karaktere. Mesterséges jellegét mi sem bizonyítja jobban, hogy itt csak elvétve láthatók a falakon, táblákon a máshol szokványos kommunista propagandajelszavak. A külföldiek Havannában, az országjáró kirándulásokon bőségesen tanulmányozhatják a kubai rendszer igazi hétköznapijainak sajátosságait, de Varadero-ban a zavartalan pihenés javára függetleníthetik magukat a lejárt szavatosságú szocializmus direkt látványától. Nappali külső program lehet a kerékpározás. A hotelek és az utcai kölcsönzők bicaj választéka nem éppen minőségi. A kerekezés során sok érdekességet nem lehet látni, legfeljebb hoteleket egymás után. Van azért egy, nem túl hangulatos, városközpontszerű képződmény, ahol az üzletek nagy része ajándékbolt, és van két kézműves piac is. Túl turistás, nincs hiteles, érdekes hangulata. Furcsa, hogy az árusok egyáltalán nem rámenősek, nem is szólítják meg a potenciális vevőket. Többnyire egykedvűen üldögélnek a felülárazott portékák mellett. A külföldinek nincs sok esélye, hogy az utcákon a helyiekkel ismerkedjen. Ha a kubai - többnyire az említett városközpontban - egyáltalán meg mer szólítani egy turistát a szokványos, angolul feltett Honnan jöttél? kérdéssel, akkor gyorsan kiderül, hogy a gesztus kereskedelmi és nem barátkozási célú. Sok helyi üzlettel ezzel-azzal. Valahogy el kell tartani a családjukat. A kubai kormányzat lassan, fokozatosan engedi, hogy a helyiek akár törvényes keretek között is vállalkozzanak.

A szállodákban a személyzettel lehet haverkodni, és még az is előfordulhat, hogy a barátkozás mögött nincs valami anyagi érdek. A kubaiak laza természete nagyon is szerethető. Tudják a módját, hogy miképpen enyhíthetik táncsal, zenével, huncutkodásokkal az ő saját valóságuk

miatti frusztrációjukat. A kisgyermekkel utazó külföldi biztos megtapasztalja, hogy a kubai személyzet tagjai imádnak bohóckodni a kicsikkel. A hotelzóna túlsó vége felé van egy bevásárló központ, a Plaza America, amelyet csak a turisták látogatnak. Az üdülővárosnak van némi éjszakai élete a hotelek világán kívül. Este kilenc után nyílnak a szórakozóhelyek. A diszkókban belépődíjat szednek (3 ezer forint/fő körül). Calle 62 (62-es utca) egyes részein gyakoriak az esti utcai élőzenélés, sőt spontán táncolgas. Péntek estétként a városközpont felé eső egyik strandon éjjelbe nyúló bulit tartanak a homokon. Havannával ellentétben, Varadero-ban alig lehet találkozni a prostitúcióval. Ez nyilván a hatósági felügyelet nagyobb szigorával magyarázható.

A turisták többnyire a hoteljükben vigadnak estétként, mert a kinti szórakozási lehetőségeket nem tartják lenyűgözőknek. Varadero eleve olyan jellegű hely, ahol a nyaralók napközben is ritkán mozdulnak ki, hisz az allinclusive ellátás biztonságát nehezen adják fel. A turista „rezervátumon” kívüli Kuba sokaknak fárasztóan komplikált. Feltétlenül javasoljuk a roppant hangulatos, menő Dupont-villa meglátogatását. Legkellemesebb persze, ha az ember be is ül az éttermükbe, a jó előre elintézett foglalásnak köszönhetően. A félszigeten sok-sok kilométer hosszúságban elnyúló hotelövezet távolabbi pontjai 5-7 kilométerre vannak a központtól s így taxira is szükség lehet. A taxizás éberséget igényel a turistától. Nagyon alaposan és egyértelműen tisztázni kell előre a viteldíjat. Lehet persze a méterórára hagyatkozni, de nincs sok értelme. A központtól távolabbi hotelektől például átlag 2500 forint körül lehet a viteldíj. Busszal ennek a negyedéért meg lehet úszni, de csak egy fő utazása esetén. Van még moped, riksa, meg lovas kocsis is.

A helyi tengerparthoz eső vizekben említésre méltó búvárkodási (sznorkel) lehetőségek alig vannak. A Hotel Mélia strandjánál, a vízbe egyenesen befelé 100-150 méterre azért vannak korallok, na de nem olyan fantasztikusak, mit a Vörös-tengerben. Szervezett hajóutakkal lehet elmenni távolabbi merülő helyekre (pl. a Cayo Piedra szigetecske táján). Varadero térségében van mód mélytengeri horgászatra. Vannak hajókirándulások (katamaránnal is) elképesztően szép, magányos partrészekhez, természetvédelmi övezetekbe. Lehet delfinekkal úszni, habár ezt a programot az állatvédők erőteljesen rosszallják. Talán érdemes befizetni a Josone Park meglátogatására. Ez egy kis oázis, ahol szép a panoráma, amelyben Pina Colada és Mojito itókák élvezetével együtt lehet gyönyörködni. Lehet olyan barlangokat látogatni, ahol az őslakó indiánok falrajzai is láthatók. Vannak, akik Varadero-ból csupán egynapos kirándulás erejéig mennek a két és fél órás autótávolságra lévő Havannába. Akik Varadero közelében érdekes, nem turistás várost szeretnének látni, annak a 17 kilométer távolságban lévő Cardenas-t vagy a 23 kilométerre fekvő Matanzas-t érdemes meglátogatni.

Biztonság

A közbiztonság elfogadható, átlagos (sőt, karibi viszonylatban kitűnőnek mondható), ugyanakkor felhívjuk a Kubába utazó turisták figyelmét arra, hogy értékeikre, úti okmányaikra fokozottan ügyeljenek. Az elmúlt időszakban az Európai Unióból érkezett turisták sérelmére többször követtek el rablást, melynek során a személyes értékeiket (fényképezőgép, mobiltelefon, készpénz), valamint úti okmányukat erőszakkal eltulajdonították (letépték vállukról hátizsákjaikat, a derekukról övtáskáikat).

Pénzt csak bankokban és hivatalos pénzváltókban (CADECA) váltsanak, az utcai pénzváltás veszélyes és tiltott! A turisták, sajnálatos módon, gyakran esnek áldozatul az utcai pénzváltók manipulációinak.

PRAKTIKUS TANÁCSOK:

Lehetőleg már úgy érkezzenek az országba, hogy útlevelükről fénymásolattal rendelkeznek; Semmi esetre se tartsanak egy helyen minden értéket és okmányt a városnézés és kirándulás alatt (a bűnözők a gyengébbik nemet szemelik ki sokszor, hiszen tőlük könnyebb eltulajdonítani az értékeket);

Lehetőleg csak minimális vagy az adott programhoz szükséges, kis mennyiségű pénzzel közlekedjenek, főleg, ha ez nagy részben gyalog történik;

Javasolt, hogy szálláshelyeiket is körültekintően válasszák meg, fokozottan ügyelni kell a magán szállások, "casa particular"-ok esetében, hogy csak megbízható szállásadónál foglaljanak szobát.

Bérelt gépjárművel történő vidéki utazás esetén stopposokat ne vegyenek fel; Éjszaka lehetőség szerint ne vezessenek – a főutak kivilágítatlanok és sok az úton a különböző állat.

Éjszaka lehetőleg kerüljék a kivilágítatlan, néptelen utcákat, melyek fokozott veszélyt jelenthetnek.

Ha minden elővigyázatosságunk ellenére a baj bekövetkezne, akkor a rendőrségen jegyzőkönyvet kell felvetetni az ellopott, elrabolt értéktárgyokról. Ezt követően a nagykövetségen bejelentést kell tenni, hogy jegyzőkönyvet lehessen készíteni a nem kívánatos eseményről, melyet a hazai biztosítók számára - érvényes biztosítás esetén - kártérítés céljából be lehet nyújtani. Felhívjuk a Kubába utazó állampolgáraink figyelmét, hogy a kubai hatóságok az útlevelüket elhagyó turistákkal szemben személyes szabadságot korlátozó intézkedést alkalmazhatnak. A fogva tartás több napig is eltarthat, ez alatt az ellátást a fogva tartottnak kell fizetnie. Erről a nagykövetségeket általában csak utólag értesítik, látogatást nem engedélyeznek.

Nyomatékosan javasoljuk, hogy az útlevel elvesztése esetén először a magyar nagykövetséggel vegyék fel a kapcsolatot. Célszerű, ha rendelkeznek egy fénymásolattal az útlevelekről, mert ez esetben az útlevelet a szállodában lehet hagyni biztonságos helyen, míg a másolatot magunknál tartjuk.

Egészségügyi tudnivalók

Magyarország és a Kubai Köztársaság között érvényben van a sürgősségi orvosi ellátások ingyenességére vonatkozó nemzetközi szerződés, de ez nem terjed ki a magyar állampolgárok teljes körű orvosi ellátására. Az orvosi ellátás költségei meglehetősen borsosak, és a kubai hatóságok az ország elhagyását megtiltják, amennyiben az utazó részéről kiegyenlített tartozás áll fenn valamelyik gyógyintézetnél.

2010. május elseje óta kötelező az utas-egészségügyi biztosítás megkötése a Kubába utazóknak. A biztosítás megkötését belépéskor a határon a biztosítási kötvény bemutatásával ellenőrizhetik.

A szigetországban továbbra is jelentkeznek dengue-láz okozta megbetegedések. A betegség általában a június és november hónapok közötti időszakban jelenti a legnagyobb veszélyt, de

megbetegedések egész évben előfordulhatnak. A dengue-láz egy, szúnyogok által terjesztett vírusfertőzés, tünetei többek között a láz, a fejfájás, a kanyaróhoz hasonló bőrkiütés, valamint izom- és ízületi fájdalmak.

Nem létezik olyan védőoltás vagy gyógyszer, amely megakadályozná a dengue-vírussal való megfertőződést. Ellene védekezni csak a szúnyogcsípések lehetőség szerinti kivédésével (zárt öltözet, szúnyogriasztó szerek stb.) lehet.

Amennyiben a jelzett tünetekhez hasonlók jelentkeznének, javasoljuk, haladéktalanul forduljanak orvoshoz, ne próbálkozzanak saját gyógykezeléssel, mivel egyes orvosi rendelvény nélkül szedhető gyógyszerek (pl. lázcsillapítók) rendkívüli mértékben súlyosbíthatják a betegséget.

Az országban a csapvíz fogyasztása nem ajánlatos. Palackozott víz kapható az élelmiszerboltokban; a nagy meleg miatt napi kb. 2-3 liter folyadékfogyasztás ajánlott.

Tudnivalók Kubáról

Kubai peso (CUP), mint készpénz, illetve az üzletekben MLC (Moneda Libremente Convertible), számlapénz. A repülőtereken és a hivatalos pénzváltóhelyeken lehetőség van 20, 200, 500 és 1000 névértéken (prepaid) „MLC-kártyák” megvásárlására (valutával vagy bankkártyával), amelyekkel boltokban, turisztikai létesítményekben lehet Kuba teljes területén fizetni a használat megkezdését követő két éven keresztül.

Az amerikai dollár (USD) használata 2021. június 21. óta tilos Kubában. A helyi pénzre (kubai peso, CUP) történő váltás történhet többek között kanadai dollárban, euroban, angol fontban, japán jenben, svájci frankban vagy mexikói pesóban. (A kubai pesoról történő pénzvisszaváltás nem lehetséges).

Pénzt csak a bankokban és a hivatalos pénzváltókban (CADECA) váltsanak, az utcai pénzváltás veszélyes és tiltott!

A bankkártyás fizetés és a pénzautomatából való pénzfelvétel gyakran lehetetlen, ezért javasoljuk a Kubába látogatóknak, hogy készpénzt, lehetőleg eurót hozzanak magukkal. A pénzváltás a CADECA állami pénzváltóknál ajánlott, ezek a turisták által látogatott helyeken és a nagyobb szállodákban egyaránt jelen vannak.

A kubai bankautomaták - a helyben forgalmazott bankkártyák mellett - csak a VISA típusú bankkártyát fogadják el, a MasterCard, a Cirrus Maestro, a Visa Electron kártyákat nem!

FONTOS! Az Egyesült Államok bankjai vagy USA érdekeltségű magyar bankok által kibocsátott hitel- és bankkártyákat (pl. Citibank, American Express) kevés kivételtől eltekintve (pl. COPA légitársaság) a kubai elfogadóhelyeken NEM lehet használni! Minden esetben tájékozódjon a kártyakibocsátó banknál, hogy az használható-e a Kubai Köztársaság

területén! Bankautomatából történő készpénzfelvételre csak dombornyomott VISA kártya alkalmas, MasterCard akkor sem, ha a kibocsátó bank nem USA kötődésű!

Az ország egyik városában sincs metró vagy villamos, a buszközlekedés városon belül és kívül egyaránt színvonalatlan, nem megbízható. Hivatalos menetrend nincs. A vonatközlekedés is hasonló színvonalú, a sok áramszünet és a mozdonyok műszaki állapota miatt a menetidő bizonytalan.

A távolsági buszközlekedést a helyieknek az Astro, turistáknak (konvertibilis pesoért) a Viazul járatok biztosítják, Havannából indulnak egy-egy nagyobb városba, megyeszékhelyre és vissza.

A kisebb méretű taxik közül a legolcsóbbak az úgynevezett „Panataxik” illetve a „Turistaxik”. Használatosak és közkedveltek a turisták körében a „bicitaxik” és a „cocotaxik”.

Vám: A Kubai Köztársaságba a személyi használatú mobiltelefonokon kívül minden egyéb rádiófrekvenciás kommunikációs eszközt (műholdas telefon, URH rádió, stb.), valamint internet jelek megosztására, továbbítására, vagy erősítésére alkalmas eszközt (pl. wi-fi router, swich, stb.) csak a kubai Kommunikációs Minisztérium külön engedélyének a birtokában lehet behozni.

Szintén engedélyköteles a kedvtelésből tartott pilóta nélküli légiesszerek (közkeletűbb nevén drónok) behozatala. Amennyiben ilyen eszközzel kíván beutazni Kubába, javasoljuk, hogy az import-szabályokról érdeklődjön a Kubai köztársaság budapesti külképviseletén.

A vámszabályokat illetően további tájékoztatást találhatnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal utastájékoztatója, a Kubai Köztársaság nagykövetségének honlapján valamint a kubai Vámhivatal hivatalos honlapján.